

Information om valutaoptionskontrakt

Här hittar du allmän information om valutaoptionskontrakt som handlas hos Danske Bank.

Valutaoptioner kan handlas OTC med oss som motpart.

När du handlar med valutaoptioner ger det dig antingen en rättighet eller en skyldighet att köpa eller sälja en underliggande valuta till en förutbestämd kurs vid en viss framtida tidpunkt (förfallodagen). Den förutbestämda kursen benämns ofta avtalad kurs, strikekurs eller lösenkurs.

Köparen av en valutaoption betalar en premie till utfärdaren av optionen vid tidpunkten för avtalets ingående.

Användning av valutaoptioner

Valutaoptioner kan användas som ett skydd mot valutakursrisker.

De kan även vara intressanta som investeringsinstrument, då syftet är att göra en vinst på en förväntad kursutveckling.

Löptid

Löptiden för valutaoptionskontrakt är normalt upp till två år.

Typ av optioner

Köptioner ger köparen rätt att köpa den underliggande valutan, medan säljoptioner ger rätt att sälja.

Om du köper valutaoptioner har du rätt att köpa (köption, eng. call option) eller sälja (säljoption, eng. put option) den underliggande tillgången mot betalning av en premie.

Om du säljer valutaoptioner är du skyldig att sälja (köption) eller köpa (säljoption) den underliggande tillgången. Affären kan avslutas genom kontantavräkning eller genom betalning vid leverans.

En option som löses in vid förfall är ett avtal om att köparen har rätt att köpa (köption) eller sälja (säljoption) den underliggande tillgången med leverans på valutadagen.

En option som ska kontantavräknas är ett avtal som innebär att köparen - vid utnyttjande av optionen - har rätt att på förfallodagen ta emot ett avräkningsbelopp från säljaren.

Avräkningsbeloppet motsvarar skillnaden mellan

- marknadskursen och den avtalade kursen i den mån marknadskursen överstiger den avtalade kursen (köption)
- den avtalade kursen och marknadskursen i den mån den avtalade kursen överstiger marknadskursen (säljoption)

Marknadskursen är den kurs som gäller på marknaden vid slutdagen som normalt är två bankdagar före förfallodagen.

Man skiljer vidare mellan "europeiska", "amerikanska" optioner

- Köpare av en europeisk option kan endast utnyttja sin rätt att köpa eller sälja på slutdagen

- Köpare av en amerikansk option kan utnyttja sin rätt under hela perioden fram till slutdagen

En option kan ingås med en eller flera barriärer. Det betyder att om valutakursen under avtalsperioden når en barriär, kommer optionen att aktiveras eller falla bort.

- Vid en knock-out-option faller optionen bort om barriären nås.
- Vid en knock-in-option aktiveras optionen om barriären nås.

Digitala valutaoptioner kallas också "allt eller inget-optioner" eller binära optioner. Avkastningen på en digital valutaoption skiljer sig från den på en vanlig valutaoption.

- För touch-optioner betalas ett förutbestämt belopp, om den avtalade kursen har tangerats under optionens löptid
- Vid no touch-optioner betalas ett förutbestämt belopp om den avtalade kursen inte har tangerats under optionens löptid

Begrepp för en options värde

Övergripande sett används tre begrepp för att uttrycka en options värde.

"Out-of-the-money" anger att köptionens avtalade kurs är högre än den aktuella marknadskursen på den underliggande tillgången, medan det motsatta gäller för en säljoption.

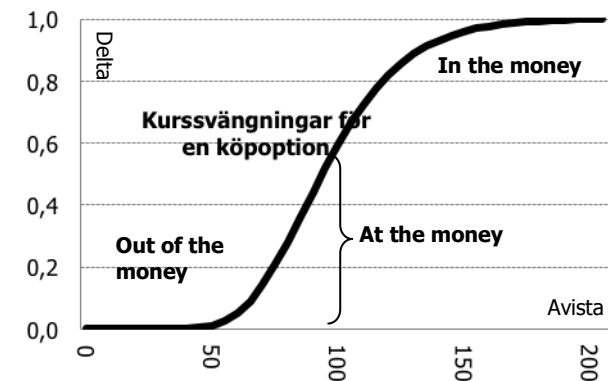
"At-the-money" anger, för både köp- och säljoptioner, att optionens avtalade kurs motsvarar den aktuella valutakursen på den underliggande valutan.

"In-the-money" innebär att köptionens avtalade kurs är lägre än den aktuella valutakursen, medan det motsatta gäller för en säljoption.

I princip utnyttjas in-the-money-optioner på slutdagen, medan detta inte är fördelaktigt för de optioner som är at- och out-of-the-money.

Kurssvängningar hos en option kan hänföras till förändringen i den underliggande tillgången.

Optionens känslighet och åtföljande kurssvängningar beror på förhållandet mellan optionens avtalade kurs och den aktuella valutakursen.

Prissättning av valutaoptioner

Priset (premien) på en valutaoption bestäms av följande faktorer:

- Optionstypen (köp, sälj, barriär, knock-out, knock-in, touch, no touch etc.)
- Avistakursen på den underliggande valutan
- Den förväntade risken (volatilitet) vad gäller den underliggande valutan
Om de framtida valutakurserna förväntas svänga mycket, är det större sannolikhet för att de kommer att avvika från de nuvarande valutakurserna. Därmed är sannolikheten för att en valutaoption kommer att ha ett värde på förfalldagen större, och optionspremien kommer att vara högre.

Priset på barriäroptioner och digitala optioner beror också på kurssvängningarna hos den underliggande valutan (volatilitet).

En ökning i volatiliteten gör en knock-out-option billigare, då risken för att barriären nås, och optionen upphör, blir större. Omvänt kommer en ökning av volatiliteten att göra knock-in-optioner dyrare, då sannolikheten för att barriären nås, och optionen träder i kraft, är större.

- Löptiden
Optionens löptid har stort inflytande på fastställandet av premien. Ju längre period optionen löper, desto dyrare är den att köpa

- Den avtalade kursen samt eventuella barriärer
Den avtalade kursens i förhållande till den gällande marknadskursen har betydelse för optionspremiens storlek

För köpoptioner kommer premien att öka ju lägre avtalad kurs som önskas. Ju lägre (bättre) kurs du vill ha rätt att köpa den aktuella valutan till, desto dyrare blir optionen.

För säljoptioner är situationen den omvända. Ju högre (bättre) avtalad kurs du önskar sälja den aktuella valutan till, desto dyrare blir optionen.

När det gäller barriäroptioner har valet av barriärnivå stor betydelse för premiens storlek.

För knock-out-optioner är premien lägre ju närmare marknadskursen barriärnivåerna läggs vid avtalets ingående. För knock-in optioner är premien högre ju närmare marknadskursen barriärnivåerna läggs vid avtalets ingående.

- Räntan på de involverade valutorna.
Räntenivåerna för de två valutorna har betydelse för beräkningen av premiens storlek.

Om räntan är högre i basvalutan (t.ex. USD än i motvalutan (t.ex. SEK), gör detta köpoptioner billigare och säljoptioner dyrare. Om räntan i basvalutan (t.ex. USD) är lägre än i motvalutan (t.ex. SEK), gör det köpoptioner dyrare och säljoptioner billigare.

Förtida avveckling av valutaoptioner

Om man vill avsluta en valutaoption innan den löpt ut, ska man etablera en motstående option på basis av aktuella marknadspriser. Löptiden för den motstående optionen ska motsvara den återstående löptiden för den ursprungliga

optionen. De övriga villkoren ska vara identiska med de ursprungliga villkoren.

Användning av valutaoptioner för risksäkring

Här kan du läsa hur valutaoptioner kan minska en valutakursrisk.

Valutaoptioner av standardtyp

Ett svenskt företag med export till USA och intäkter i USD kan t.ex. skydda sig mot valutakursrisken genom att köpa en säljoption på försäljning av USD mot SEK.

Samtidigt som avtalet ingås, betalar företaget en premie för att få rätten att sälja USD mot SEK till den avtalade kursen. Den avtalade kursen fastställs av företaget.

Om avistakursen vid slutdagen är lägre än den avtalade kursen, säljer företaget det mottagna dollarbeloppet till den avtalade kursen. Om avistakursen däremot är högre än den avtalade kursen på slutdagen, säljer företaget dollarbeloppet till den gällande avistakursen. Här utnyttjas optionen alltså inte.

Barriärvalutaoption

Ett svenskt företag med export till USA och intäkter i USD kan t.ex. skydda sig mot valutakursrisken genom att köpa en säljoption med försäljning av USD mot SEK.

Om den köpta säljoptionen upphör att existera – om dollarkursen stiger till en viss förutbestämd nivå – är det frågan om en barriärvalutaoption (en knock-out-säljoption).

Barrieroptionen kommer att vara billigare än den vanliga säljoptionen. Företaget får en rabatt, eftersom optionen upphör att existera om barriärnivån nås under optionens löptid. I detta exempel ligger barriären emellertid över den gällande avistakursen. Företaget kommer därför att ha en bättre utgångspunkt för en förnyad risksäkring, om optionen upphör att existera, eftersom avistakursen nu är högre än den var vid den tidpunkt då avtalet ingicks.

Digital valutaoption

Ett svenskt företag ska genomföra en betalning i ett land med valutan ISO. Betalningen ska ske om tre månader, och det aktuella terminspriset

på ISO/SEK om tre månader är kurs 100 (se särskild information om valutaterminskontrakt).

Företaget risksäkrar skulden genom följande handel:

- Det köper ISO mot SEK till en terminskurs på 100.
- Det köper en digital no touch-valutaoption med ett avtalat pris på 120. Optionen kostar 10 punkter och betalar 20 punkter om det avtalade priset inte nås.

Om kursen på ISO/SEK inte blir högre än eller lika med kurs 120 under optionens löptid, kommer det att motsvara att företaget har risksäkrat betalningsskyldigheten till kurs 90. Det är 10 punkter bättre än det aktuella terminspriset.

Nettopriset för risksäkring blir:

terminspris	100
betald optionspremie	- 10
<u>vinst på option + 20</u>	
nettopris	90

Om kursen på ISO/SEK blir 120 eller högre under optionens löptid, motsvarar det att företaget har risksäkrat betalningsskyldigheten till kurs 110. Det är 10 punkter sämre än det aktuella terminspriset.

Nettopriset för risksäkring blir:

terminspris	100
betald optionspremie	- 10
<u>vinst på option 0</u>	
Nettopris	110

Exempel på avkastningsprofiler vid användning av valutaoptioner

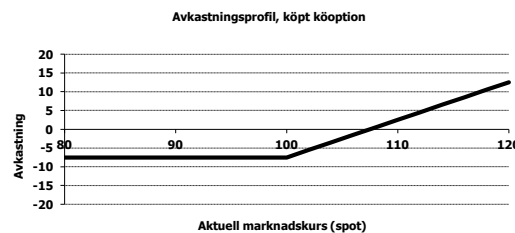
Här kan du se en rad exempel på avkastningsprofiler som visar om transaktionen är fördelaktig eller inte.

Köp av en köpoption

Vid köp av en köpoption får köparen rätt, men inte skyldighet, att köpa den underliggande valutan till en avtalad kurs.

Om kursen på slutdagen ligger över den avtalade kursen, är det en fördel att utnyttja optionen.

Om kursen vid slutdagen ligger under den avtalade kursen, utnyttjas optionen inte, eftersom det är fördelaktigare att köpa den underliggande valutan på marknaden.

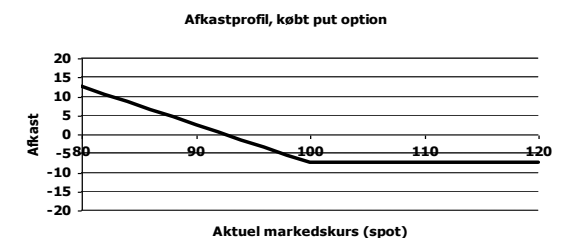

Köp av en säljoption

Vid köp av säljoption har köparen rätt, men inte skyldighet, att sälja den underliggande valutan till en avtalad kurs.

Om marknadskursen på slutdagen ligger under den avtalade kursen, är det en fördel att utnyttja optionen.

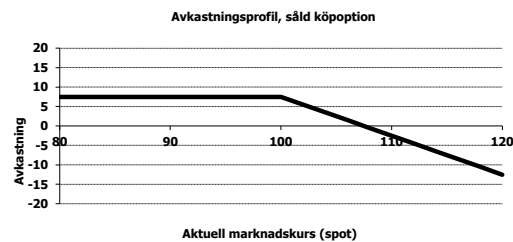
Om marknadskursen på slutdagen ligger över den avtalade kursen, kommer optionen inte att utnyttjas, då det är fördelaktigare att sälja den underliggande valutan på marknaden.

Försäljning av en köpoption

Vid försäljning av köpoption är säljaren skyldig att sälja den underliggande valutan till den avtalade kursen, om marknadskursen på slutdagen ligger över den avtalade kursen, och köparen utnyttjar optionen.

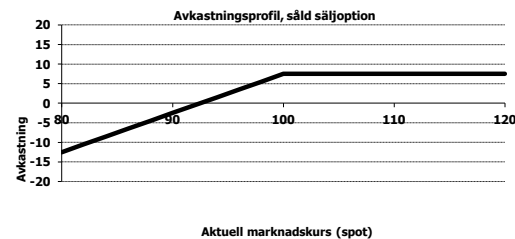
Om marknadskursen på slutdagen ligger under den avtalade kursen, kommer optionen inte att utnyttjas, då det är fördelaktigare att köpa den underliggande valutan på marknaden.

Försäljning av en säljoption

Vid försäljning av en säljoption är säljaren skyldig att köpa den underliggande valutan till en avtalad kurs, om kursen på slutdagen ligger under den avtalade kursen, och köparen utnyttjar optionen.

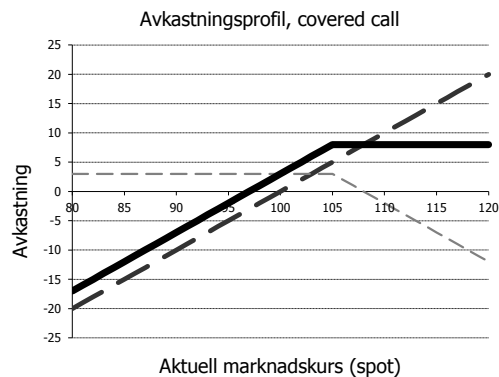
Om kursen på slutdagen ligger över den avtalade kursen, kommer optionen inte att utnyttjas, då det är fördelaktigare att sälja den underliggande valutan på marknaden.

Exempel på investeringsstrategier med valutaoptioner

Covered call

En covered call består av en såld köpoption med samtidigt ägande av den underliggande valutan. Säljarens skyldighet att leverera den underliggande valutan när köparen utnyttjar optionen är därmed risksäkrad.

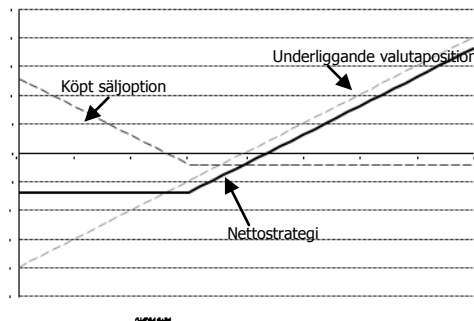
För den sålda köptionen får säljaren en premie, om han avstår från rätten till en potentiell kursvinst utöver den avtalade kursen för den underliggande valutan. Investeringen bör inte förvänta sig att avkastningen blir högre än strikekursen plus den mottagna premien, då detta markerar break even-punkten för strategin.

Protective put

En protective put består av en köpt säljoption med samtidigt ägande av den underliggande valutan. Den ger rätten att sälja den

underliggande valutan till optionens avtalade kurs.

En premie betalas för den köpta säljoptionen, medan kurspotentialen för den underliggande valutan är intakt.

Strategin används som risksäkring mot kursfall för den underliggande valutan.

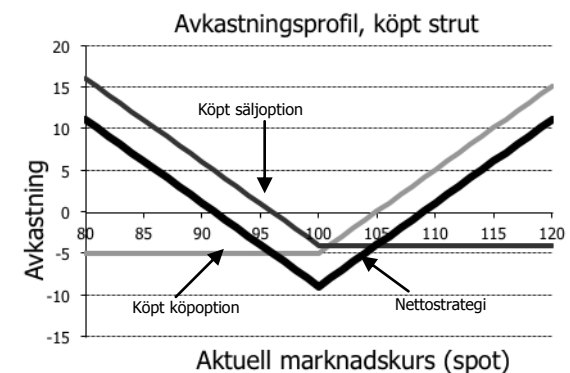
Köpt strut (straddle)

En köpt strut består av en köpt köption och en köpt säljoption med samma avtalskurser.

Den ger rätt att köpa och/eller sälja den underliggande valutan till optionernas avtalade kurs.

En premie betalas för de köpta optionerna.

Strategin används vid en förväntan om kursstigning eller kursfall för den

underliggande valutan.

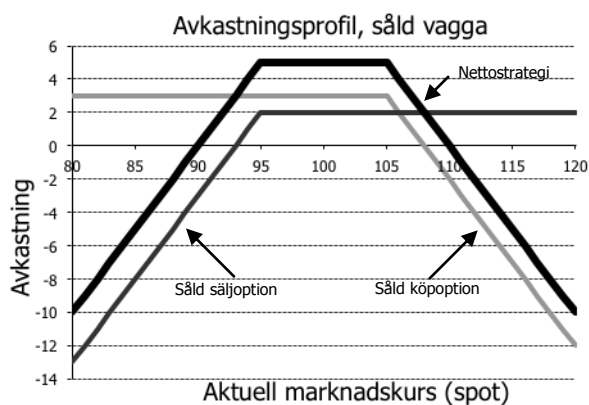
Såld vagg (strangle)

En såld vagg består av en såld köption och en såld säljoption med olika avtalskurser. Den ger en skyldighet att sälja och/eller köpa den

underliggande valutan till optionernas avtalade kurs.

Investeraren mottar en premie för de sålda optionerna.

Strategin används vid en förväntan om relativt stabil kursutveckling för den underliggande valutan.

Risker

Du måste vara medveten om att handel med valutaoptioner kan vara förenad med betydande risker.

I enlighet med "Bekendtgørelse om risikomærkning af investeringsprodukter" [den danska förordningen om risikomærkning av investeringsprodukter] är denna produkttyp "RÖD"-markerad.

"Röd" står för "Investeringsprodukter som innebär en risk för att man förlorar mer än det investerade beloppet, eller produkttyper som är svåra att genomskåda".

Det danska Finanstilsynets risikomærkning av investeringsprodukter finns på www.danskebank.dk/risikomaerkning.

Märkningssystemet kan inte utgöra enda grunden för ett investeringsbeslut. Det är bara ett komplement till den information som du bör inhämta innan du gör en investering, eller till den rådgivning du kan få på banken efter att din investeringsprofil definierats.

Försäljning av valutaoptioner

När det gäller optioner med leverans består risken i en ofördelaktig skillnad mellan den avtalade kurs som den underliggande valutan ska levereras (köpoption) eller mottas (säljoption) till, och den kurs, som den underliggande valutan kan köpas eller säljas till på marknaden.

För optioner med kontantavräkning finns det risk för att optionen avräknas mot en avtalad kurs som inte är fördelaktig jämfört med marknadskursen som valutan avräknas mot. I båda fallen kan förlusten vara högre än den mottagna optionspremien, vilket illustrerats i de tidigare visade avkastningsprofilerna. Säljaren av en köpoption kan i värsta fall lida en obegränsad förlust.

Säljaren av en säljoption kan i värsta fall lida en förlust som motsvarar skillnaden mellan den avtalade kursen minus premien och noll. Under optionens löptid kommer valutakursen, de förväntade kurssvängningarna för valutakursen och penningmarknadsräntan att påverka optionens marknadsvärde. Inverkan på marknadsvärdet beror på optionstypen.

Vid en eventuell stängning i förtid kan säljaren komma att lida en förlust som motsvarar det absoluta värdet av det negativa marknadsvärdet med tillägg av spread på den motstående transaktionen.

Köp av valutoptioner

Vid köp av valutoptioner begränsar sig risken sig till förlusten av den betalda premien.

Ställande av säkerhet

När du gör affärer med oss som motpart, kan vi kräva att du ställer en säkerhet.

Speciella marknadssituationer

I förbindelse med speciella marknadssituationer kan det vara svårt eller omöjligt att stänga en position. Detta kan exempelvis vara fallet under perioder med frekventa kurssvängningar, om priserna stiger eller faller i sådan omfattning att vi inte är i stånd att sätta ett pris.

Skatt

Beskattningen av vinster och förluster på valutoptioner beror på om du handlar som privatperson eller som företag. På grund av komplexiteten på detta område rekommenderar vi att du diskuterar de skatte- och bokföringsmässiga konsekvenserna med en revisor eller annan professionell rådgivare.